

tudi liberalci in pod enim klobukom delajo". Pazi tedaj ubogi kmetič in sprevidel bodeš, kakšni hinavci so ti ljudje, ki drugače govorijo, pa drugače delajo.

Škoda, ki jo dela borza, je res dobro označena. Pa se pa ta krivda nam, ki mislimo naprednjaško, redbaciva, je neosnovano, to se je prav sedaj pokazalo. Dognalo se je namreč, da so ravno klerikalci tisti, ki hočejo preprečiti odstranitev te igre mej tem ko se vsi ošteti liberalci za to trudijo.

Dokazano je, da so vsled kupčije z žitom na borzi cene v letih od 1878. do 1895. padle za celih 8 odstotkov. Vsled pritožeb deželnih zborov in kmetijskih družeb se je vlada začela za stvar zanimati. Mej tem pa, ko se je v sosedni Nemčiji ta borzna sleparija kratkomalo prepovedala, se pri nas tako postopalo. Lansko leto je vlada sklicala razne "veščake" na posvetovanje, kaj naj se zgodi. Te veščake je izbralo poljedelsko ministerstvo, v katerem sede sami klerikalci. Toda klerikalni minister je izbral večinoma same borzijance in nekaj učenjakov ter le tako malo kmetovalcev, ministerstvo samo pa je zastopal največji klerikalec v celem poljedelskem ministerstvu, pokrovitelj dr. Šušteršiča, kranjskih konsumov in Vencajzovega vinogradniškega društva, sekijski baron Beck. Ta baron Beck je v svaštvu z žilovskimi borznimi špekulantmi in je na tistem posvetovanju pokazal, da je nasprotnik odprave borznejših špekulacij. To posvetovanje je veljalo davkoplačevalce 100 tisoč goldinarjev, a pokazala je samo, da stoji klerikalno poljedelsko ministerstvo ne na strani poljedelcev, ampak na strani borznejših špekulantov, kajti resnega uspeha storjeni sklepi niso imeli.

Sklepi tega posvetovanja so bili naperjeni proti klerikalni slepariji na borzi. To pa ni bilo všeč klerikalnemu baronu Becku in upregel je kmetijski svet, da bi stvar oškodil. Ker se je pa bilo bati, da se svet izreče za odpravo borznega švindla, je klerikalni baron z raznimi spletkami izposloval sklep, da je napravil dve poročili, jedno proti slepariji na borzi, drugo pa zanjo. Dne 6. maja t. l. je odsek prejel poročilo, liberalca Roberta Sanda, katero poročilo se je izreklo za odpravo borznega švindla, na kar je prof. Schullern umaknil svoje, v korist borznejših spisano poročilo.

A, glejte, kaj se je zgodilo. V zapisniku dotične seje je poleg Sandovega poročila natisnjeno tudi umaknjeno in niti prečitano Schullernovo poročilo, ki tega pa še 16, v prid špekulantov in v škodo kmetijskih govorečih predlogov, kateri niso bili v kmetijskem svetu nikdar stavljeni in seveda tudi nikdar sprejeti. Tako se je skušalo podkopati in oslabiti borznejši švindl naperjeni izrek kmetijskega sveta. In mož, ki je te karte mešal, je prvi zaupnik klerikalnega poljedelskega ministra, ta mož je goreči pokrovitelj klerikalcev gosp. baron Beck.

Posledica vseh teh spletk je, da vlada neče odpraviti borznega švindla, ampak da hoče izvršiti le tako premembo. To je dalo povod, da je zgoraj

omenjena združitev izrekla klerikalnemu poljedelskemu ministru nezaupnico. Na dotičnem shodu te združitve pa so se oglasili zopet le liberalni kmetijski poslanci, mej tem ko so klerikalci zlezli pod klop, in nečejo nič vedeti o tej zadevi, ker se boje zamere pri klerikalnem poljedelskem ministru in še bolj pri klerikalnem sekijskem šefu baronu Becku, ki jih sicer tako vstrajno podpirata, kadar se ne gre za ljudsko korist.

Iz tega pojasnila razvidijo čitatelji, kako stoji ta zadeva, iz njega razvidijo, kako klaverno ulogo igrajo v tej za kmetijski stan velevažni zadevi klerikalni poslanci. Pojasnili smo pa to stvar, da prisilimo naše klerikalce zavzemati se v tej stvari za korist kmetijskega stanu, da jih prisilimo, glasovati z drugimi kmetijskimi poslanci za odpravo borznega švindla, če tudi to volilnim klerikalnim krogom ni po volji. Videti hočemo, če bodo imeli pogum igrati tudi v drž. zboru tisto vlogo, kakor jo igrajo doma, ko na jedni strani mečejo ljudstvu pesek v oči s tem, da upijejo, da so liberalci za nič, da ne delajo za odpravo te sleparije, na drugi strani pa oni (klerikalci) sami branijo to borzno sleparsko špekulacijo.

No, ubožec zapeljani, ali sedaj veš, kdo je na tvoji strani in kdo ti boljšega kruha privoščiči.

Vojna v Južni Afriki.

23. oktobra se je vršila v Balmoralu pod predsedstvom kralja Edvarda ministrska seja radi brezkončnosti vojne ter radi sredstev, katere uporablja Kitchener proti Burom. O uspehu te seje ni še nobenih poročil, a možno je, da se je pojavila prvokrat v tej seji opozicija proti Chamberlainovi politiki. Krügerju je došlo poročilo Schalk-Burgerja, da se je dvignilo za Bure 15.000 Holandcev na Kapu. Krüger je dobil od neznane strani 2 milijona frankov v angleškem denarju s posvetilom: „Prispevek za oboroženje in streljivo junaškim Burom.“ Kitchener javlja iz Pretorije, da je do 14. oktobra padlo 25 Burov, 18 jih je bilo ranjenih, 190 ujetih in 50 se jih je udalo. Bothove čete so sedaj pri Ermelu in Angleži so jim za petami. Vreme je trajno neugodno in dela velike ovire angleškim četam.

Lord Kitchener nima Konjenikov! Generalni nadzornik konjeništv, general Grant, je dognal, da je na razpolago le 3000 mož na konjih. Zato zahteva Kitchener nemudoma 10.000 konjenikov. Ali vojni urad je odgovoril, da mu more za sedaj poslati samo 3000 mož. Tako bo imel toraj Kitchener komaj 5000 porabnih konjenikov in s tem naj dožene vojno! Kakor znano, pešcev v boju z Buri skoraj sploh niti upoštevati ni, kajti Buri so vedno na konjih, ter se rabijo zategadelj angleški pešci le kot posadke in straže.

Listi objavljajo sedaj proklamacijo Bothe kot odgovor na proklamacijo Kitchenerja. V tej proklamaciji ukazuje Botha, da je po 15. septembru ustreliti vsakega Angleža v orožju. Buri pa so toli plemeniti, da tega vzlic ukazu svojega nadpoveljnika ne

delajo, dočim rabijo Angleži Burke in burske otroke kot ščite proti burskim kroglijam ter streljajo, obešajo, bičajo in mečejo v ječe junaške nasprotnike.

Angleži zbujaajo smeh in zaničevanje vsega sveta! Angleško vojno sodišče obsodilo je celo vrsto burskih deklet v starosti 15—20 let radi „veleizdajstva“ v ječo za mesec dnij. Sedaj je ta veleizdajski zločin tudi pojasnjen. S čim so se pregrešile uboge burske deklice tako, da morajo v podzemeljske kleti? Iz Londona poročajo: „Bile so nesramne v besedi in dejanju.“ Ali vojno sodišče vendar ne sodi vlačug! Toda ne, nesramnost Burk se je kazala v tem, da so „govorile zaničljivo o angleški kroni ter da so bile nevarne (!!!) redu v Kaplandiji s tem, da so neki burski oddelek, ki je vdrl v Maraisburg, pozdravile in objele!“ Veleizdajstvo je toraj, ker so Burke svoje očete, brate, ženine in sorodnike ali vsaj svoje krajane kot rešitelje pozdravile in jih objemale!“

O burskem generalu Dewetu se govorijo različne stvari. Eni pravijo, da je mrtev, drugi zopet da ne. Tako je iz Pretorije dospelo pred dvema mesecema pismo, v katerem se poroča: „Dewet je strašno trpel, predno je umrl. Granaten kos ga je ranil na rami, rana se je prisadila, ker je bila obvezana z umazano cunjo.“ Tudi pet, v Komathitalu ujetih Burov je povedalo, da je Dewet umrl. Vzrok smrti so pa navedli različen. Neki Bur, katerega so ujeli Angleži v Kaplandiji, je povedal, da je Dewet odpotoval v inozemstvo. Drugi Buri pa so zopet izjavili, da je Dewet zdrav in da so še pred kratkim govorili z njim. O resnici toraj ni zanesljivih podatkov. O Bothi se poroča, da je bil na svojem maršu zadržan ter da je sedaj v Pietersdorpju. Veliko število Burov je skritih v gozdu Windberga. Angleži upajo, da jih kolone Walterja in Kitchenerja zajemajo. Iz Londona poročajo, da želi kralj, da se končaj vojna pred njegovim kronanjem.

Iz taborišč ujetih Burov se poročajo zopet strašne vesti. V teh taboriščih 109.418 ujetnikov, med temi 54.326 otrok. Zadnji mesec — september, je umrlo 2421 ujetnikov, med temi 1964 otrok. Gotovo je, da umre v taboriščih več Burov, kakor jih pade na bojiščih.

Razne stvari.

Cirkovce na Dravskem polju dobile so poštni nabiralnik, ki je začel poslovati 1. oktobra t. l. Vsakdnevno zvezo ima s pošto na Pragerskem. Zdaj je želeti, da bodo tamošnji naročniki „Štajerca“ bolj redno dobivali kakor poprej. Nasprotniki tega časnika so ga dostikrat iz poštne torbe ukradli, ker ni bila zaprta, skrbeli so za to, da so slugo upijanili akoravno je trdil, da ni nič pil, zdaj pa njim je odklenkalo za vselej. Zaradi kaj takega in drugih dejanj je sicer dobro, da je višja oblastnija dovolila v Cirkovce postaviti žandarstvo postajo s 4 žandarji, da bodo na dravskem polju pazili na dolgoperstneže, na lučanje kamenja, na ubijalce oseb, na ubijalce krav, na ponočne rogovileže ali kakor bi rekli ponočne krokarje,

ki ne dajo miru trudnemu kmetu v pozni noči. Kuriti tudi menda ne bodo upali tako pogosto.

Cesarjeva zahvala. Njegovo cesarsko in kraljevsko apostolsko Veličanstvo blagovolilo je izreči občinskemu zastopu v Pobrežju pri Ptujju vsled Najvišjega rojstnega dne Mu doprinešeno voščilo in udanostno izjavo. Svojo Najvišjo zahvalo.

Grozna surovost. V Slaviščini pri Ptujju živel je kmet Germič z ženo Alojzijo pri njeni materi Mariji Rantaša, katera je imela pri sebi tudi svojega mutastega sina. Germič bil je jako surov mož ter je živel v vednem prepiru s svojo ženo in njeno materjo. Pred 5 leti izginil je naenkrat Germič in vsa poizvedovanja po njem bila so brezuspešna. Sedaj pa se je vendar posrečilo žandarmeriji priti hudodelstvu na sled. Tašča Marija Rantaša svetovala je namreč svoji hčeri Alojziji, naj svojega moža ubije. Ta je naročila mutastemu bratu, naj Germiča ustrelji, kar je ta tudi storil. Ustreljenega vlekli so potem v klet, kjer je ležal dva dni. Tretji dan so ga na kosce razrezali in v kotlu tako dolgo kuhali, da je šlo meso od kostij. Meso so potem zakopali v gnoju, kosti pa so sežgali.

Sv. Jurij ob Ščavnici. Vzačetku meseca oktobra slišalo je tukaj več ljudi tuljenje nekega mladega zvernjaka, katerega je najbrž sladko grozdje tak ranil iz njegovega brloga k kam primikalo, kajti taki kosmatini so navadno le v hudi zimi, in še tedaj malokdaj iz globoko ogerske zemlje k nam prihajali. Temu izvanrednemu dvonogatemu divjaku se sline cedijo kot steklemu psu, pa ne po kaki perutninski pečenki (take še vaje ni) pač pa po mladih dekletih, katere se ga ogibljejo kakor pes obranih goric. Da bi ta nepovabljenec kaj v svoje žrelo dobil, začel je poštni posestnike, obrtnike in kmečke sine radi čitanja „Štajerca“ po časnikih pikati ter sinu tukajšnjega cerkvenega očeta zaničevanjem od strani nekih deklet groziti. Oh pomilovanja vredna pokveka, zdi se nam, da tudi pred tvojo neumnostjo še v kravah ne bodo varna teleta. Ti, ki že itak tako izgledaš kot bi vsi hudobci na tebe jezdit hodili, ti boš zavedne ljudi od čitanja „Štajerca“ odvrnil? Ali ti spaček morbiti misliš da bo Korošakov Tonek radi tvojega mazanja življenju konec storil in da boš potem ti, ki s tvojo neumnostjo vred tehtaš toliko kot senca pesjega repa, kakega mladega dekleta, katero sedaj morebiti za Tonetom obrača oči, za sebe pridobil? — Verjamemo, da se ti je pri tvoji modrosti zamogla kaka taka neumnost sanjati. — Da bi rad bil sam svoj gospodar, je že mogoče, ker v službo take figure kot si ti, tako nikdo ne vzame, to je nam vsem in tebi samemu dobro znano. Ali krivo si ja zadel ti nezgodni zvernjak, zapomni si, da boš prihodnjič modrejše storil, in si za denar, katerega porabiš pri tvojih depisih (prav za prav pri sejanju plev) kupiš nekaj klg. glistinega semena, da boš lahko tistega povžil, ko ti še te zamoglo kdaj zopet tako grizti po tvojem gladnem trebuhu. Ko bi pa nektero dekle zamoglo res tak malo modro biti, da bi se na čitanje časnikov oziralo, česar sicer tukaj nikdo ne verjame, tedaj pa dragi Tonek le prosil vsegamogočnega, da te ja kdaj tako